

VÄLKOMMEN TILL DALARÖ ORNÖ SKÄRGÅRD

Dalarö Guiden²⁰²⁴

kalender fika • äta • bo shopping bada • se • göra tjänster mm kartor

Dalarö Guiden ges ut 1 gång / år av Dalarö företagarförening sedan 1985 och delas ut gratis.

Kartor sid 46-49

Evenemang sid 6-7

Sevärdheter

Hitta tjänster

 **Skeppsvrak, utfärder
och dykning** sid 10-11

**Lotsar, flyktbåtar och
Ilon Wikland 1944** sid 30-31

**Sjöräddningen
på Dalarö och Ornö**

sid 32 och 45

Föreningen bildades 1981 för att utveckla
Dalarö som boplat, arbetsplats och
besöksmål i Stockholms södra skärgård

DALARÖ
företagarförening

Använd QR-koden för mer
information direkt i mobilen.
www.dalaro.se | www.dalaro.org

Välkommen till Dalarö Guiden 2024. Vi börjar med:

- en liten solig promenad längs Odinsvägen, huvudstråket mitt i byn Dalarö:

och avrundar med ett besök på:

- **LOTSBERGET**
- Dalarös kanske mest älskade utsiktsplats

Trappan upp är lång men utsikten är värd mödan.

- **PELLE P**
Odinsvägen 14

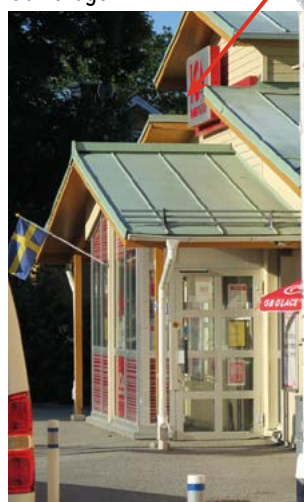
- **DALARÖ FISK**
Odinsvägen 18:

- **PIZZERIA PICASSO**

- **NORBERGS LIVS ICA**
Odinsvägen 22

- **U AND ME**
Odinsvägen 29A

företagarförening

JUTHOLMEN

LOTSBERGET

FISKARHAMNEN

VÄRD-CENTRAL

Bankomat

DALARÖ TORG

DALARÖ SKOLA

HOTELLBRYGGAN

AMERIKABERGET

- **DALARÖ SKÄRGÅRDSSERVICE**

Bensinmack båt + bil, postombud, tidningar, diversehandel, fika.
Odinsvägen 1

Färja till
Ornö

- **DALARÖ KYRKA**
träkyrka byggd 1652, påbyggd 1786-87.
Odinsvägen 4

- **HAMP-
VARUHUSET**
Odinsvägen 5

- **TULLHUSET**
uppfört 1788 på order av Gustav III.
Odinsvägen 6A
Idag finns här museum,
förenings- och kontorslokaler
och med ingång från
sjösidan ligger

- **TULLHUSET**
RESTAURANT & BAR
Odinsvägen 6A

- **DALARÖ BAGERI**
Odinsvägen 15

- **LILLANS
LÅDA**
Odinsvägen 15

- **DALARÖ
LANTHANDEL**
Odinsvägen 25

- **RESTAURANG ANKARET**
Odinsvägen 19

SNABB-GUIDE:

TANKSTÄLLEN

DALARÖ SKÄRGÅRDSSERVICE MACKEN
Land & sjömack Hotellbryggan
Hamncafé. Närbutik. Post-ombud. Svenska Spel.
Öppet: SOMMAR: 8-22 VINTER 7-20
☎ 08-501 512 69

MARINDEPÅN
Land & sjömack **Tanka dygnet runt.**
Båttillbehör, välsorterad vattensport-butik. Kiosk.
Fullservicevarv. Försäljning nya och begått båtar.
Vinterförvaring. Sommarplatser.
☎ 08-501 501 05
www.marindepan.se

ORNÖ-MACKEN GULF
Land & sjömack **Tanka dygnet runt.**
Öppet året om. Se aktuella öppettider
www.facebook.com/ornomacken/
Gästhamn o Butik. Båt, bil och fiskeutrustning.
☎ 072-222 27 99
✉ info@ornomacken.se
www.ornomacken.se

BANK

BANKOMAT
Bankkontor: HANDELSBANKEN
 Rudsjöterassen 1, Handen.
Fullservicebank Företag - Privatpersoner
☎ 08-501 529 30
www.handelsbanken.se/haninge

LÄKARE & MEDICIN

DALARÖ VÅRDCENTRAL
 Odensvägen 20
☎ 08-123 418 90
Mån-tors 08.00-17.00 Fre 08.00-14.30

AKUTA ÄRENDE: ring 112
Närmaste akutmottagning:
 Handens Närsjukhus, Dalarö 6, Handen
☎ 08-606 12 55 Öppet Mån-sön 08.00-22.00

APOTEKSOMBUD: ICA NÄRA, Dalarö
 Odensvägen 22
☎ 08-501 502 60

SJUKVÅRDSUPPLYSNINGEN: ring 1177

TAXI

TAXI på land: 020-20 20 20
TAXI på sjön: se www.dalaro.se

TURISTBYRÅ

TURISTBYRÅ & GÄSTHAMN
DALARÖ INFORMATION AB
 ASKFATSHAMNEN
ÖPPET: dagtid under sommaren och alltid på tel och email:
☎ 08-501 508 00 och
✉ info@dalaro.se.

www.dalarogasthamn.se
Boka: Guidade historiska vandringar, skeppsvrakurer och visning av museet på Tullhuset och Franzénmuseet i Fiskarhamnen. Vi säljer Dalarölitteratur, vandringsböcker kartor m.m. Informationstavlor finns i Schweizdalen och vid kanalbron.

TRÄFFPUNKT

TRÄFFPUNKT DALARÖ
Mötesplats för seniorer
Odinsvägen 20
070-678 20 58
traffpunktendalaro@haninge.se
Öppet + programpunkter
Tis kl 9-16 Ons kl 9-16

FÖRENINGAR

BARNENS TRÄD
Uppmärksammar FN:s barnkonvention. Träd invigda på Dalarö: Bokträdet i Tullhusparken, Förkunnelse-eken vid kyrkan.
www.barnenstrad.nu

DALARÖ BÅTKLUBB
☎ 08 501 508 66
www.dalarobatkлубb.se
Seglarskola för nybörjare och fortsättningsseglare
www.dbksegling.se

DALARÖ DYKPARK
☎ 0703-114 110
www.dalarodykpark.com

DALARÖ FÖRETAGARFÖRENING
☎ 08-501 508 00
www.dalaro.se

DALARÖ HEMBYGDSFÖRENING
information@dalarohembygd.se
www.dalarohembygd.se

DALARÖ HÄLSA
Lokalförening i Nordiska föreningen NNMH
www.nnmh.se

På Dalarö är hundar välkomna, vattenskålar finns utplacerade utanför varje café och restaurang.

DALARÖ SPORTKLUBB
kansliet@dalarosk.se
www.dalarosk.se

DALARÖ TULLHUSFÖRENING / Dalarö Kultur- och Föreningscentrum
072-2263580
www.tullhuset.org

DALARÖ VILLAÄGARFÖRENING
☎ 076-808 44 06
www.villaagarna.se

ORNÖ MUSEUM (FÖRENINGEN BYGDEMUSEET ORNÖ SOCKEN-STUGA)
Medlemsavgift 170 kr plusgiro 469 09 43-8
Swish 123 147 1879.
Ange namn och adress.
www.orno.se

ORNÖ BYGDEGÅRDSFÖRENING
www.bygdegardarna.se/orno/

RÖDA KORSET
Österhaninge / Dalarö / Ornö
Läxhjälp, anhörighetsstöd, första hjälpen
☎ 0733 204 669
www.redcross.se/haninge

Stödföreningen Dalarö Kyrka
☎ 070 601 72 35
✉ sdk@dalaro.se

INNEHÅLL:

EN SOLIG PROMENAD I DALARÖ BY	2-3
SNABBGUIDE & FÖRENINGAR	4
EVENEMANGS - KALENDERN	6
GÄSTHAMN • SPORT • SCHWEIZERDALEN	8-9
SKEPPSVRAKEN OCH DYKNING	10-11
FIKA • ÄTA • BO DALARÖ	12
BYGGNADSMINNESMÄRKT	13
HANDLA MAT	14
SHOPPING	18
HÄLSA • HÅRVÅRD • KYRKAN	16-17
SMÅDALARÖ	22
ORNÖ – södra skärgårdens stora pärla	26-29
LOTSAR, FLYKTBÅTAR & ILON WIKLAND	30-31
FÄRDSÄTT på land, på sjön	30
SJÖRÄDDNINGEN	30
TRANSPORTER på land, på sjön	31
TJÄNSTER	36
HANTVERKARE	38
BYGG & MARK - ENTREPRENADER	40-41
VARV & MARIN SERVICE	42-45
LILLA & STORA KARTAN	46-49

Hotellbryggan

Här vänder SL-bussarna och här lägger Ornöfärjan och passagerarbåtarna till. Till vänster Sjömackens röda hus med fikabord och brygg.

Fiskarhamnen

Yrkesbåtarnas hamn. Tullhuset syns uppe i backen. I södra änden ligger Vandrårhemmet Lotsen (tidigare Dalarö lotsstation) och Tullinspektionshuset från 1867, ritat av Nils G Heidenstam i "schweizerstil". I mitten syns rödmålade mini-museet Franzéns stuga.

Amerikaberget

Härifrån vinkades farväl till Amerika-emigranterna för 100-150 år sedan. Birger Jarlsvägen passerar toppen och utsikten syns från vägen.

Välkommen!

Land- och sjöstation Svenska Spel **bunker och alkylat på pump** **båt- och biltillbehör**
Postombud Tidningar Café Fast food

ÖPPET ÅRET RUNT 08-50151269 Dalarö Skärgårdsservice AB, Hotellbryggan, Dalarö

Lör 1 juni

Dalarö konst- och hantverksrunda
11.00-15.00

info uppdateras
fortlöpande på
facebook
och på instagram:
www.instagram.com/dalarokonstrunda/

Lör 15 juni kl. 12.00

Bygdemuseet Ornö Sockenstuga
inviger sommaren 2024 och
årets temautställning:
"Skogen på Ornö - sågverk,
skogsrået och skvatram"

Fre 21 juni MIDSOMMARAFTON

Midsommarfirande Schweizerparken
OBS dagen före - torsdagen den 20/6 kl
14 och kl 18 - plockar vi blommor och klär
stängen tillsammans.
Midsommarafton kl 14.00 reses midsommar-
stängen. Direkt därefter dans och ringlekar.
Fiskdamm. Ta med egen fikakorg.
Värd: Schweizerdalens tomtägarförening.

Sön 30 juni kl. 16.00

TAUBE-YRA med allsång
Klockarbröderna med entourage sjunger
TAUBE för att fira den svenska sommaren
Bertil Olsson & Per Filip
Plats: **ORNÖ BYGDEGÅRD**

Ons 3 juli kl. 20.00 SOMMARMUSIK

"Spelmännerna och Broadway"
Ett överraskande möte mellan skandinavisk
folktradition och kända musikaler som Les Mi-
serables, Spelman på taket, Grease med flera.
Mattias Ristholm - sång/bouzoki
Anders Peev - sång/nyckelharpa
Plats: **DALARÖ KYRKA**

Fre 5 juli kl. 15.00

BACKANTERNA - fritt efter Euripides
Humoristiskt absurt och suggestivt om vin-
drickande, fruktbarehetsfirande, sjungande bac-
kanter; mytologiska figurer och övermodiga
hjältar. **Scenkonstgruppen**
Plats: **ORNÖ BYGDEGÅRD** (utomhus)

Tis 9 juli kl. 18.00 SOMMARMUSIK

"L'aventure en Musique"
Gästkoncert med flöjtensemble ALM från
Paris! Svenska visor, klassiskt och barock står
i programmet.
Plats: **ORNÖ KYRKA**

Ons 10 juli kl. 20.00 SOMMARMUSIK

"En resa i tangons historia"
Virtuost program inspirerat av natten. Musik
av Philip Glass, Piazzolla, Mozart, Thelonio-
us Monk, Duke Ellington och Pat Metheny.
Elin Therese Birkelund - sång
Simon Stålspeets - mandola/gitarr/
/munspel
Plats: **DALARÖ KYRKA**

Ons 17 juli kl. 20.00

"I denna ljuva sommartid"
En sommarkväll med väl valda poplåtar i
jazztappning. Cindy Lauper, Elton John,
Coldplay, David Bowie, Radiohead m fl
Cecilia Runolf - sång
Martin Vidlund - gitarr
Robert Erlandsson - kontrabas
Plats: **DALARÖ KYRKA**

Tor 18 juli kl. 14.00

Musik i museiträdgården
Två Ornöstjärnor uppträder för första gången
tillsammans: Bertil Olsson och Kalle "Bell-
man" Lindholm underhåller till kaffet.
Plats: **ORNÖ MUSEUM**

Onsdag 24 juli kl. 20.00

"De fyra temperamenten"
En musikalisk resa genom glädje, sorg,
melankoli, stillhet och passion. Från klassiskt till
nutida, från skandinavisk folkmusik till tango.
Clara Arvidsson - violin
Saga de Leon - cello
Plats: **DALARÖ KYRKA**

Tis 30 juli kl. 18.00

"Sommarjazz"
Mats Larsson - gitarr; Stefan
Gustafson - trumpet och flygelhorn
Patrik Boman - kontrabas
Plats: **ORNÖ KYRKA**

Onsdag 31 juli kl. 20.00

"You're not alone"
Avskalad och intimt om längtan, medmäns-
lighet, oro och kärlek. Musik av Wilco, Mavis
Staples, Jefferson Airplane med flera.
Johanna Cleve - sång
Eric Lindh - gitarr/sång
Olle Adell - bas/kör
Plats: **DALARÖ KYRKA**

Fri entré för sommarkonserter i
DALARÖ KYRKA och ORNÖ KYRKA!
Arr: Svenska kyrkan i Haninge

LIVE på SMÅDALARÖ GÅRD
sommaren 2024:

16 juli **Nina Persson & James Yorkston**

31 juli **Petra Marklund**

24 augusti **Kaah**

all info och bokning:

[https://www.smadalarogard.se/](https://www.smadalarogard.se/erbjudanden/sasongens-paket/live-pa-smadalaro-gard/)
[erbjudanden/sasongens-paket/](https://www.smadalarogard.se/erbjudanden/sasongens-paket/live-pa-smadalaro-gard/)
[live-pa-smadalaro-gard/](https://www.smadalarogard.se/erbjudanden/sasongens-paket/live-pa-smadalaro-gard/)

Dalarö Open på Smådalarö gård

öppen tävling för alla golfare.

• Söndag 2 juni

• Söndag 30 juni

• Söndag 18 aug

• Söndag 1 sep

Lördag 21 sep - Final

Mer info: www.smadalarogard.se

MARKNADER & traditioner

Torsdag 6 juni kl 12.30 & 13.45

Nationaldagsfirande kl 12.30 musik i kyrkan,
kl 13.45 flagghissning och ceremoni i Tullhusparken.
Plats: **DALARÖ KYRKA & TULLHUSET**

Lördag 17 augusti kl 10.00-15.00

Skördemarknad på Ornö

Plats: **KYRKVIKEN - ORNÖ**

Lördag 14 oktober kl 10.00-15.00

Dalarö Höstmarknad

Plats: **TORGET & TULLHUSET - DALARÖ**

Söndag 1 december kl 11.00-15.00

Adventsmarknad

Plats: **SMÅDALARÖ GÅRD**

Lördag 7 december kl 10.00-15.00

Dalarö Julmarknad

Plats: **TORGET & TULLHUSET - DALARÖ**

Lördag 14 december kl 10.00-15.00

Ornö Julmarknad

Plats: **VÄSTERGÅRDEN - ORNÖ**

VALBORG 30 april 2025 - DALARÖ

Fackeltåg från skolan 19.30

Elden tänds på Amerikaberget kl 20

Sommarens vandringar med Gurli Malmsten:

Lördagen den 6 juli kl.13.00.

Historisk Dalarövandring

Samling vid Tullhuset

Lördagen den 20 juli kl. 13.00.

Konstnärernas Dalarö Samling på torget

Lördagen den 3 augusti kl. 13.00.

Strindbergsvandring Samling vid Tullhuset

Vandringarna tar ca 1,5 timme och kostar 30 kronor per deltagare.

Gratis för medlemmar i Dalarö Hembygdsförening.

Huvudarrangör: Dalarö Hembygdsförening.

Medarrangörer: Haninge Kultur och studieförbundet SENSUS.

Schweizerparken Dalarö
Midsommarfirande 2024

torsdag 20 juni
kl 14.00 plockar vi blommor
och klär midsommarstängen
kl 18.00 plockar vi några till (med de som
inte kunde komma tidigare)

Midsommarafton 21 juni
kl 14.00 reser vi midsommarstängen
kl 14.15 dans runt midsommarstängen
ledd av Katarina Hamilton och
dragspelaren Lasse Olsson

Fiskdamm
Ta gärna med egen fikakorg!
Plats: Midsommarängen i Schweizerparken
värd:
Schweizerdalens tomtägarförening

KAYAKOMAT

HYR KAJAK - SELF SERVICE PÅ ORNÖ-KYRKVIKEN

[KAYAKOMAT.COM](https://www.kayakomat.com)

ÖPPET DYGNET RUNT BOKA NU

DALARÖ
företagarförening

Föreningen bildades 1981

ORDFÖRANDE

och ansvarig utgivare av **Dalarö Guiden:**

Christer Jonsson (Vandrarhemmet Lotsen)
vice ordförande och kassör:

LO Landin (Dalarö Information AB)

Katarina Hamilton (ARTEKIA & katarinahamilton)

Sten Ove Magnusson (Dalarö Eviga AB)

Ulrika Bergström (SABIS Smådalarögård)

Erik Rendle (Öns Schakt och Bygg)

Ida Lindström (Lindströms Båttarv)

Ulrika Mellström (U AND ME)

Marie Elfving (Hem(p) Company AB)

Dalarö Guiden 2024

Redaktion:

Katarina Hamilton ☎ 076-870 31 00

Lars-Olof (LO) Landin ☎ 070-812 54 67

Erik Rendle ☎ 070-666 39 53

Grafisk form/text/foto: Katarina Hamilton

Upplaga: 10.000 ex (och digital via qr-koden)

Tryckeri: DAUS Tryckeri i Östersund

Omslagsbilden är från en tidig morgonpromenad
genom Dalarö by. Trädgården tillhör en privat bostad.
Foto: Katarina Hamilton

Mer om alla medlemsföretag mm: www.dalaro.se

Dalarö Triathlon Light är inställt i år.

Med lite tur kan det organiseras igen 2025 om några
glada sponsorer och nya frivilliga anmäler sitt intresse
för att hjälpa till. Välkommen att kontakta

Dalarö Sportklubb: www.dalarosk.se

GÄSTHAMN

DALARÖ GÄSTHAMN 9 ASKFATSHAMNEN

40 bomplatser, djup 2-4 m. Toaletter, dusch, bastu, tvättmaskin, miljöstation, slipdrag, mastkran. 12 ställplatser för husbil. Öppet: 15 maj-15 sept. Hamnavgift 350-450 kr/dygn
☎ 08-501 508 00
www.dalaroinformation.se

SEGLING

VIND O VATTEN

Seglingsturer och kurser!
Seglarkurser för vuxna, från nybörjare till avancerade. Examinering av seglarintyg och förarintyg. Vi erbjuder även coachning på din egen båt. Seglingsturer i skärgården för familjer och mindre grupper. Boka en halv-, heldag eller flera dagar. Våra båtar är 35-36 fot, de flesta av våra skeppare är kvinnor. Vi finns i Vadvikens.
☎ 073-7537527
✉ kontakt@vindovatten.se
www.vindovatten.se

HYR KAJAK och SUP-bräda

DALARÖ KAJAK

Kajakuthyrning, försäljning, kurser, turer, utflyktspaket, presentkort.
☎ 073-974 10 34
www.dalarokajak.se

KAYAKOMAT ORNÖ-KYRKVIKEN se annons sid 7

PELLES EVENT

Koppla av, yoga eller träna på en SUP = en Stand Up Paddle Board. Boka bräda:
9 Torsvägen 18 C, Dalarö
☎ 0708 34 89 30 ✉ info@pellesevent.se
www.pellesevent.se

DYKNING och VRAK

VRAKDYKARPENSIONATET

Captain Baltic Wreck Dive Resort - PADI 5 STAR

Vrakdykning i Östersjön
Dykning på vrak och natur kring Dalarös unika marina kulturarv. Dykturfärder året runt för alla nivåer av dykare från nybörjare till teknisk dykning, vrakdykning med båt, en inblick i Östersjöns miljö under ytan. PADI 5 Star Dive Resort: utrustning, välsorterad dykbutik, gasfyllning, nitrox, trimix och luft. Paket med dykning, boende och mat för dykare under vrakhelger, en plats där dykare möts, upptäcker och upplever dykningen i Dalarös skärgård.
9 Västra Vadviksvägen 2, Dalarö
☎ 076-5675312
✉ info@vrakdykarpensionatet.se
www.vrakdykarpensionatet.se

SCHWEIZERBADET & GÄSTHAMNEN

Schweizerbadet - långgrunda sandstränder, 140m badbrygga från land till Sumpbolmen, kite-surfstrand, strandvolleyboll, minigolf. Promenadstråk längs gammel-tallar från Gustaf Ills tid, blåbär, blommor och hasselsnår.

Sportparken och Dalaröhallen

Intill gångbron över kanalen ligger **Dalaröhallen**, basen för **Dalarö sportklubb**, grundad 1932, idag 650 medlemmar, med aktiviteter året runt - idrott, dans, yoga mm. **SPORTPARKEN** med **Fotbollsplan** med konstgräs, **Elljusspår** på 1,5 km **Boule-bana**, **Utegyms**, **Motorikbana**, **Parkour-bana** - även för personer med nedsatt rörelse- och synförmåga, **Skateboardbana** på 400 kvm. **Kite-surfing-strand**, **Beach-Volleyplan** intill **Dalarö Minigolfbana** (även glass och kaffe, sommaröppet 12-20)

Koppla av, yoga eller träna på en SUP!

Hyr brädan av Pelle's Event:

070 834 3930
info@pellesevent.se
Torsvägen 18C, Dalarö

STOCKHOLMS WRECKGUIDE

Stockholms Wreckguide är ett PADI dive resort och erbjuder båtturer till kända och okända dykplatser.
9 Tullbacken 8, Dalarö
☎ 070-3114110, 070-5504443
✉ info@stockholms-wreckguide.se
www.facebook.com/Dykbaten

Askfatshamnen med Dalarö Gästhamn

Ägs av **Dalarö Båtklubb**, grundad 1947, idag en av Stockholms största båtklubbar med 660 medlemmar. Seglingssektionen arrangerar träning och tävling och sommarkurser för barn och ungdom. Tips: Vässa båt- och segelkunskaper hos **Vind & Vatten** - arrangerar segling för privatpersoner, familjer och företag, ta tag i paddlingen hos **Dalarö kajak** - en av Stockholms största kajakuthyrare och utmana balansen på en SUP-bräda från **Pelles Event** som också ordnar små och stora vattenarrangemang för företag och privatpersoner.

I Askfatshamnen tömde ångbåtarna aska i gamla tider, vilket troligen gav hamnen dess namn. För 700 år sedan gick farleden här förbi - innanför Dalarö. Landhöjning förenade med tiden ön och fastlandet. 1938 grävdes kanalen så båtar åter kan passera Dalarö på insidan.

Schweizerdalen har troligtvis fått sitt namn från husen i schweizerstil som den sommar-gästgästade societeten lät bygga åt sig under 1800-talet och att det fanns ett s k Schweizeri här, en typ av café/värdshus som dök upp i Sverige under 1800-talet där det serverades kaffe, te, choklad och likör.

Schweizerparken • Schweizerbadet

Stränderna, kite-stranden, de behagliga gångstigarna och såklart midsommarängen. Schweizerdalens tomtägarförening äger parken och sköter stränder, sophämtning, röjning och belysning mm.

Foto: Erik Bergin

Tretton skepp på havets botten.

Världsunik samling välbevarade skeppsvrak i vattnen runt Dalarö.

Tre av 1600-talsvraken får idag visas på registrerade och auktoriserade dykar-guidningar.

Råkar du vara en torrdykare?

Boka guidad tur till några utvalda skeppsvrak och dyk in i äventyret via en monitor ombord. Bokning och mer info: www.dalaro.se 0708-125467

Interiör från Anders Franzéns lilla sjöbod i Fiskarhamnen på Dalarö. Här installerade han sig för att lokalisera och upprätta en vrakplan över Sveriges största samling av viktiga historiska fartygsvrak, tretton skepp runt Dalarö, ett av dem inom synhåll från sjöbodens förstukvist. Här forskade han, gjorde sina uträkningar och organiserade sina dykningar.

Anders Franzén (1918-93) är känd över hela världen för att han hittade Regalskeppet Vasa och genomdrev att Vasa bärgades så det nu finns att titta på på Vasa-museet.

Sveriges minsta museum!
Anders Franzéns sjöbod
från utsidan

Regalskeppet Äpplet "Riksäpplet", Gröne Jägaren, Jutholms-vraket, Dalarövraket/Bodekull, Anna Maria, S/S Ingrid Horn och sju fartyg till...

Här, runt Dalarö, ligger de allihop på havets botten med sina bevarade hemligheter sedan ett-till fyrahundra år tillbaka.

På 16- och 1700-talet var Dalarö Stockholms stora örlogshamn. Hit seglades gods och stormän från hela världen, allt som skulle till Stockholm och även det som var på väg till Finland. Medan ordningsmakten på Dalarö kontrollerade last och papper klev besättningen iland för att smörja kråset på Dalarö krog, bästa krogen i hela skärgården, och utbyta rövarhistorier. Flera vrak sjönk

Visste du att dopfunten i Dalarö kyrka är gjord av svart-ek från Regalskeppet Äpplet, kallat "Riksäpplet" ?

pga att kocken varit onycter och tappat kontrollen över elden han tänt för att laga maten på ombord. Så det var inte bara krut och kanoner som hotade skeppen.

Idag ser sjö-livet annorlunda ut. Nu är Dalarö fritidsbåtarnas favorit-tillhåll. Vi har färre kanoner i farvattnen häromkring och bättre koll på eld väder. Men kärleken till god mat, dryck och rövarhistorier, den lever.

MÄRKNING AV PLATS DÄR DYKNING PÅGÅR:

• Signalflagga A

• SMB
(Surface Marker Buoy)

även kallad ytboj, korv, ytkorv. SMB är en uppblåsbar boj, långsmal, 1-2 m, oftast orange, som fylls med gas av dykaren och släpps upp till ytan i en lina från en linrulle, reel, som dykaren har kvar i fickan.

Dykning
Utbildning
Vrak & fisk
Dykbutik

vrakdykarpensionatet.se

BRYGGAN BAR & BISTRO

Servering inne och ute. Fisk, skaldjur. Bar. Take-away.

📍 Dalarö varvsväg 1 (Marindepan)

☎ 076-425 16 53

📱 @bryggan.dalacro

DALARÖ BAGERI

📱 dalarobageri

Bröd, Café och dagens lunch

📍 Odensvägen 15 ☎ 08-501 511 66

www.dalarobageri.se

DALARÖ LANTHANDEL

Klassisk skärgårdslanhandel med trädgårscafé och restaurang med rättigheter. Delikatesser, blommor & trädgård samt dagens lunch och hämtmat.

📍 Odensvägen 25

☎ 070-975 50 20

✉ info@dalarolanthandel.com

För meny mm följ oss på 📱 dalaro_lanthandel

DALARÖ MAT

📱 dalaromat

Food truck (matvagn) med take away och catering.

Vi finns under sommaren vid lilla bron vid Stenfatet, Schweizerbadet, Dalarö och under resten av året vid korsningen Dalarövägen - Västra vadsvägen.

Vi serverar varianter av färska högrev- och lammburgare menyer plus ett veganskt alternativ, samt dagens Tips - allt från sallader till husman. Kaffe med något sött till.

☎ 070-9262462 - för beställning

www.facebook.com/dalaromat

DALARÖ SKÄRGÅRDSSERVICE MACKEN

📱 Macken Dalarö

Land & sjömack. Livsmedel. Hamncafé. Fast food.

Post-ombud. Svenska Spel.

📍 Hotellbryggan ☎ 08-501 512 69

📱 Macken Dalarö

KIAS TRÄDGÅRDSKAFÉ & BUTIK

📱 kiasradgardskafe

Fika hembakat i solen eller skuggan i charmig gammal trädgård. Hela katarinahamilton-sortimentet. Kling glass.

Lätt-tillgängligt. Barnvänligt. Hundar välkomna.

Liten gäst-Parkering. AC i butiken.

📍 Björkövägen 3, Schweizerdalen

☎ 076-8703100

www.katarinahamilton.se/visit-us

RESTAURANG ANKARET

📱 restaurangankaret

Hemlagad mat med hjärta och kärlek, bra service, humana priser. Goda viner och dryck. Nyrenoverad matsal och bar. Uteservering. Meny på facebooksidan. Hjärtligt välkomna.

📍 Odensvägen 19 ☎ 08-501 516 90

www.ankaretdalacro.com

RESTAURANG MYSINGEN

📍 Odensvägen 15 ☎ 08-501 511 66

www.mysingendalacro.se

SMÄDALARÖ GÅRD

Högklassig hotell- och konferensanläggning. Fyrstjärnt med 60 rum idag och konferenser upp till 80 pers. Egen 9-håls fullängdsgolfbana. Gästhamn i Hemviken.

📍 Smädalarövägen 100 ☎ 08 501 551 00

www.smadalarogard.se

TULLHUSET RESTAURANG & BAR

📱 tullhusetdalacro

I en historisk och fantastiskt vacker skärgårdsmiljö i det anrika Tullhuset med utsikt över Dalarö ström ligger vår oas. Här serverar vi mat och dryck med ekologiskt fokus och väljer råvaror efter tillgång och säsong.

Varmt välkomna till oss! /krögare Lars Ejdeklint

📍 Odensvägen 6 A 59°9'21"N 18°26'40"Ö

☎ 08-501 501 22, 0707-96 18 18

www.tullhuset.nu med aktuell meny mm

VANDRARHEMMET LOTSEN

Sveriges minsta vandrarhem, öppet året runt!

Gamla lotsstationen i Fiskarhamnen. 4 rum, ett med kök, alla med sjöutsikt. 12 bäddar. Kök i tullvaktarstugan. 2 toaletter, 1 dusch. Boka i god tid och ha hela huset veckovis.

📍 Tullbacken 8, Fiskarhamnen, Dalarö

☎ 070-3114110

www.vandrarhemmetlotsen.se

BYGGNADSMINNESMÄRKT

På Dalarö finns två statliga byggnadsminnen, Tullhuset och Dalarö Skans

och fyra enskilda byggnadsminnen: Dalarö Societetshus, Eva Bonniers sommarhus, Klappbryggan och Anders Franzéns sjöbod. På Ornö är Sundby gård byggnadsminne.

Tullhuset Dalarö

Tullhuset på Dalarö, uppfört 1788 på uppdrag av Gustaf III, är idag byggnadsminne. 1928 upphörde tullens verksamhet på Dalarö och 1958 renoverades Tullhuset och var tullmuseum fram till 1999. Hanninge kommun har i samarbete med Dalaröns föreningsliv inrett ett hembygds museum på Tullhuset 2007. Museet har en skeppsvraksavdelning. Sedan 2008 är Tullhuset hemvist för Dalaröns föreningsliv. Tullhuset är medlem i Sveriges Bygdegårdars Riksförbund.

Huset och marken förvaltas av Statens Fastighetsverk. I bottenvåningen, med ingång från sjösidan finns Tullhusets Restaurang & Bar.

Dalarö Societetshus

Dalarö Societetshus, Övre Tegnérsvägen 4, var byggt för fester och konferenser. Från och med 2002 är Societetshuset privatbostad. Dalarö societetshus är sedan 1981 ett lagskyddat byggnadsminne.

Klappbryggan

Klappbryggan, Dalarö strandväg 31, är sedan 1997 ett lagskyddat byggnadsminne. Den enda bevarade klappbryggan i Sverige.

Dalarö skans

Dalarö skans är en före detta fästning idag ombyggd till restaurang, som ligger på Stockskärholmen strax söder om Dalarö.

Fästningen började anläggas 1656 på uppdrag av Carl X Gustaf. En modernisering påbörjades 1698 efter ritningar av Erik Dahlberg men blev färdig först 1724. Under finska kriget 1808-1809 rustades fästningen upp men har aldrig varit i strid. Militären lämnade skansen 1854. 1935 blev Dalarö skans byggnadsminnesmärkt och ägs och förvaltas idag av Statens Fastighetsverk.

Eva Bonniers sommarhus

Konstnärinnan Eva Bonniers sommarhus ritades av arkitekt Ragnar Östberg och uppfördes i fornordisk stil 1904. Sommarvillan ligger högst upp på Jungfruberget vid Torsvägen.

Anders Franzéns sjöbod

Anders Franzén museet/Anders Franzéns sjöbod ligger i Fiskarhamnen. Den byggdes 1865 och är idag ett arbetslivsmuseum om Anders Franzén och blev 2011 ett lagskyddat byggnadsminne.

🛒 handla mat

NORBERGS LIVS ICA NÄRA

300 kvm Livsmedel.
Charkdisk. Färskt bröd. Husgeråd. Tidningar.

Apoteksombud.

Här finns allt Du behöver och lite till!

📍 Odinsvägen 22 / Dalarö Torg

☎ 08-501 502 60

✉ linda.andersson@nara.ica.se

DALARÖ BAGERI

Bröd, Café och dagens lunch

📍 Odinsvägen 15

☎ 08-501 511 66

www.dalarobageri.se

DALARÖ FISK

Färsk fisk, kött, grönsaker, skaldjur, sill, löjrom, ostar, delikatesser o mycket mer! Även färdiglagat.

📍 Odinsvägen 18

☎ 0709-128153

✉ dalarofisk@gmail.com

DALARÖ LANTHANDEL

Klassisk skärgårdslanhandel med trädgårscafé och restaurang med rättigheter i växthuset.

Delikatesser, blommor & trädgård samt dagens lunch och à la carte. Hämtmat. För meny mm följ oss på instagram

📍 Odinsvägen 25

☎ 070-975 50 20

✉ info@dalarolanthandel.com

DALARÖ MAGASIN

Leverar fisk och skaldjur samt kött på Dalarö året runt. Beställ på hemsidan. 1-3 dagars leveranstid.

☎ 0708-177505

✉ hej@dalaromagasinet.se

www.dalaromagasinet.se

DALARÖ SKÄRGÅRDSSERVICE MACKEN

Land & sjömack. Livsmedel. Hamncafé. Fast food. Post-ombud. Svenska Spel.

📍 Hotellbryggan

☎ 08-501 512 69

✉ Macken Dalarö

Hyr lokal för fest & möte

Salar med högt i tak och havsutsikt

Välutrustat för bröllop och kalas, 12-50 pers.
Prisexempel 25-30 pers 2500:- inkl porslin.
Sammanträdesrum (max 10 pers) 200kr/timme.

Bokning och frågor:

Tullhuset

Odinsv 6A, Dalarö

072-226 35 80

info@tullhuset.org

Dalarö kultur- och
Föreningscentrum

VED

Vi levererar björkved
inom Dalarö med närområde
året om.

40 liter ved i säck 125kr
inkl. hemkörning.

Ring och beställ:

Rolf 070-3042989

VedMicke 070-8556733

Allt du behöver och lite till

Norbergs Livs

DIN MATBUTIK PÅ DALARÖ SEDAN 1939

Telefon 08-501 502 60, Odinsvägen 22, Dalarö

Öppettider se www.ica.se/butiker

🛒 shopping

DALARÖ LANTHANDEL

🛒 ✂️ 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 [dalaro_lanthandel](#)

Finsmakarsortiment för bordet, hemmet och trädgården.
Delikatesser, växter, krukor och detaljer.

📍 Odinsvägen 25

☎ 070-975 50 20 ✉ info@dalarolanthandel.com

DALARÖ SKÄRGÅRDSSERVICE MACKEN

🛒 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 [Macken Dalarö](#)

Land & sjömack. Bil- och båtillbehör. Tidningar. Livsmedel. Hamncafé. Fast food. Post-ombud. Svenska Spel.

📍 Hotellbryggan ☎ 08-501 512 69

HAMPVÄRSHUSET BY HEM[P] CO

🛒 🍷 🍷 [hampvaruhuset](#)

Bygg- och isoleringssystem med hampa, lera och kalk, mässingsbeslag, färg i påse, linolja, drevremсор Brett sortiment hampprodukter.

📍 G:a Affärshuset, Odinsvägen 5

☎ 070-919 95 59 ✉ info@hempco.se

www.hempco.se

KIAS TRÄDGÅRDSKAFÉ & BUTIK Sommaröppet

🛒 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 [kiasstradgardskafe](#)

Sommarbutik med hela katarinahamilton.se-sortimentet.

- disktrasorna, brickorna, korten, textil mm. Även jul.

Kling Glass - glassar, tårter och halvliters-sortimentet.

📍 Björkövägen 3, Schweizerdalen ☎ 076-8703100

www.katarinahamilton.se/visit-us

LILLANS LÅDA Sommarbutik

🛒 🍷 [Lillans-Låda](#)

Presenter, kläder inredning med marint tema.

📍 Odinsvägen 21

☎ 073-940 00 80 ✉ olle@bcn.se

MARINDEPÅN

🛒 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷 🍷

Välsorterad vattensport-butik. Båtillbehör. Båtmode.

Försäljning nya och begått båtar. Kiosk. Fullservicevarv.

Vinterförvaring. Bensin dygnet runt. Sommarplatser.

📍 Dalarö varvsväg 1

☎ 08-501 501 05

www.marindepan.se

U AND ME

För hår & skägg: Why Not/ Noberu of Sweden/ Milk Shake

För ansiktet: Why Not/ Noberu of Sweden

Make up 1944. Inredningsdetaljer A LOT.

Öppet mån-söndag enligt överenskommelse.

📍 Odinsvägen 29A (på hörnan vid torget, mitt emot ICA)

☎ 070-7187055

ulrika@uandmestockholm.se

www.uandmestockholm.se

LOKALER att hyra

TULLHUSET övervåningen

Kontorsrum - dagshyra eller med lång tids-kontrakt.

Konferenslokal för upp till 60 personer. Pentry.

Komplett konferensutrustning med Wifi, ljud och ljus.

Medlem i Dalarö Företagarförening har rabatt.

Adress: Tullhuset, Odinsvägen 6A 1tr. Hiss finns.

Dalarö Företagarförening

www.dalaro.se

TULLHUSET entréväningen

Fest- och möteslokaler med nyutrustat kök.

Högt i tak och havsutsikt.

10-50 personer. Hyr per timme eller per dygn.

Wifi och ljudanläggning.

Adress: Tullhuset, Odinsvägen 6A entréplanet.

Dalarö kultur- och Föreningscentrum

www.tullhuset.org

ORNÖ BYGDEGÅRD

Stora salen - plats för 90 sittande middagsgäster

Lilla rummet - ca 15. Wifi. Bra teknik. Välutrustat kök.

Medlem i Ornö bygdegårdsförening har rabatt.

www.bygdegardarna.se/orno/bokning/

Skepp-ohoj!

Du vet väl om att vi levererar till skärgården? Beställ din mat på coop.se och få mer tid till att njuta av sommaren.

Läs mer på coop.se/skargarden

Skärgårds
COOP

Ett av Sveriges *största spa* beläget i hjärtat av Stockholms skärgård.

2000 kvm spa, ute och inne med flera pooler och bastur, en grönskande oas med hängande dagbäddar, 6 behandlingsrum och Sveriges enda gruppbehandlingsrum.

www.smadalarogard.se
Smådalarövägen 100, 137 70 Dalarö

hälsa & välmående

ANNELIS HÄLSOMIX

Reflexologi/Zonterapi, massage, stresshantering bl a enligt metoden TRE (Trauma Releasing Exercises). Erbjuder även privata sessioner och gruppträning i Yin Yoga och Mindfulnessyoga. Etablerad på Dalarö sedan 2003. Både privata kunder och företag är välkomna!

📍 Baldersvägen 57, Dalarö
☎ 0735-88 57 89
✉ info@annelishalsomix.se
www.annelishalsomix.se

BLUE ZENSE Yoga Träning Event Konferens

I trivsamma lokaler i lugnt och naturskönt läge har vi yogastudio, minigym, fullt utrustad konferenslokal och mysigt kök. Här finns allt för dig oavsett om du vill delta på en yogaklass, boka in en PT-session, genomföra ett event eller anordna en konferens. Varmt välkommen!

📍 Östra Alléflygeln, Sandemar 46, 137 71 Dalarö
☎ 0706 44 12 48
✉ helena.starkenberga@bluezense.se
📱 @yogabluezense
www.bluezense.com

Certifierad Massör Lena Almén

Behandlande massage • MSTR Ärrvävnadsbehandling • Klassisk massage • Hot stone massage •

Indisk huvud- och ansiktsmassage
Gravidmassage • Taktill massage
Företagsmassage • Kurser i spädbarnsmassage

📍 Strandvägen 38, 13771 Dalarö
☎ 070-0682525 ✉ lana@lanaalmen.se
www.lanaalmen.se

Heal by Nature

Naturligt läkande behandlingar och hälsoprodukter för bättre hälsa och balans.

Bioresonans/NLS Scanning/Örterapi
Reikikurser och behandlingar
Även djurbehandlingar
Varmt välkommen / Catharina
📍 Borgvik, Smådalarö. Fri parkering.
Erbjudanden och tidsbokning online:

hårsalong

U AND ME CUT | COLOR | BARBER

Jag hälsar dig varmt välkommen till mig på U AND ME, Med lyhördhet i konsultationen så tar jag hand ditt hår & skägg på bästa sätt.

Produktförsäljning: Hår & skägg vård, ansiktsvård, make up och inredningsdetaljer.

Öppet: Måndag-söndag enligt överenskommelse.

📍 Odensvägen 29A (på hörnan vid torget, mitt emot ICA)
boka tid online, via tel eller email:

☎ 070-7187055 ulrika@uandmestockholm.se
www.uandmestockholm.se

Förgätmigej

Foto: Natasha Hamilton

DALARÖ

Vill du konfirmera dig?

Var med och utforska kärlek, tro och annat viktigt i livet, träffa nya vänner och få minnen för livet! Svenska kyrkan i Haninge erbjuder flera olika konfa-alternativ. Helgläger, träffar hemma i Haninge och resor med olika teman.

Scanna qr-koden för att se vad som passar dig.

Livets första fest

Vill du döpa ditt barn? Eller vill du själv bli döpt? Dopet är en fest för livet och en tradition som är lika fin oavsett om den som döps är ung eller gammal.

Boka dop: 08-555 670 10

...eller hitta lediga tider här:
svenskakyrkan.se/haninge/boka-dop

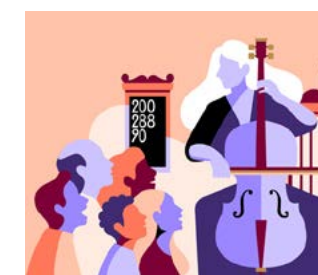

Länge leve kärleken!

Planerar ni ert bröllop? Då har ni en dag framför er som ger minnen för livet.

Boka vigsel: 08-555 670 10

...eller hitta lediga tider här:
svenskakyrkan.se/haninge/boka-vigsel

Sjung ut!

Dalarö kyrkokör är en vuxenkör med blandad repertoar som övar på torsdagskvällar i Dalarö kyrka. Vi sjunger på gudstjänster och konserter.

Vill du vara med?

Kontakta:
annika.kabel@svenskakyrkan.se eller ring 08-501 529 94.

Äldst i byn?

Dalarö gamla träkyrka från 1652 är full av historia och mättad av stillhet. Sitt ner en stund, tänd ett ljus i ljusbäraren.

Öppettider & kalendarium:
svenskakyrkan.se/haninge eller kyrkguiden. Välkommen in!

Svenska kyrkan

Scanna qr-koden för att komma till vår hemsida eller gå in på:
svenskakyrkan.se/haninge

Välkommen till din lokala bank i Haninge

Vi välkomnar gamla och nya kunder och
passar på att önska dig en skön sommar.

Rudsjöterrassen 1, Haninge
08-666 42 70
haninge@handelsbanken.se

Handelsbanken

Dalarösl
Eviga
Städ

10 ÅR

HEMSTÄD
KONTORSSTÄD
FÖNSTERPUTS
FLYTTSTÄD

Kontakta oss idag!

☎ 08-500 829 25
✉ info@dalaroseviga.se
🌐 www.dalaroseviga.se
📷 dalaroseviga

Vi arbetar i hela Storstockholm!

AAA
Dalarösl Eviga AB
Org nr 556917-6927
Högsta kreditvärdighet
© Brande 2023

Lite om kapten Carl Peter Blom

1762-1818 - född på Mefjård

*som år 1802 köpte Stor Dalarö,
Små Dalarö, Älgö, Kymendö,
Fåglarö, Gränö, Fjärdlång,
Mefjård, Mörtö, och Huvud-
skärs fiskeläge, m fl öar.*

SLAGET I SVENSKSUND och de FEMTIOFYRA TURKARNA

Carl Peter Blom stred vid slaget vid Svensksund, 9-10 juli 1790, då svenskarna äntligen besegrade ryssarna efter två års krigande. Med sig tillbaka till Sverige fick man med sig femtiofyra turkar som varit krigsfångar hos ryssarna.

GUSTAF III, TURKIET och BELÖNINGEN

Svenske kungen Gustaf III såg nu chansen att öka sin goodwill i Turkiet och beordrade Carl Peter att omedelbart segla hem turkarna. Resan var inte lätt men gick väl och Carl Peter blev rikligt belönad med 75000 riksdaler blanco.

BYGGET och SEGLATSER på de stora haven

Blom bestämmer sig nu för att övertala Tyresö gods att sälja sina skärgårds-egendomar till honom, med bl a Smådalarö, Kymendö, Fjärdlång, Gränö, Älgö m fl och ön Mefjård där han själv var född. Köpet sker 1802. Smådalarö Gård byggs och står klart 1810. Carl Peter själv är ute på de stora haven och gör affärer och Carl Peters systerson Anders Berg får ta mer och mer ansvar för arbetet på gården på Smådalarö. Stora planer genomförs och det är liv och rörelse. Carl Peter dör barnlös 1818 och Anders Berg ärver Smådalarö Gård. Ättlingar till hans syster finns fortfarande runt om på de flesta av öarna. /KH (källa: Sjöhistoriska museet)

Smådalarö Gård i nutid, nerifrån bryggan.

SMÅDALARÖ GOLF

Smådalarövägen 100
137 70 Dalarö
08-501 551 00

DALARÖ OPEN I GOLF

Välkommen att delta i årets tävling på vår vackra golfbana byggd på skärgårdsängar.

Årets datum: 2/6, 30/6, 18/8, 1/9, 21/9 - Final!
Mer information: www.smadalarogard.se

Smådalarö Gård Hotell & Spa

En unik och naturnära destination med kurerade upplevelser för alla sinnen. Spa, aktiviteter, närodlat mat och personlig service.

På Smådalarö Gård Hotell & Spa samsas utvald design och inredning i 110 hotellrum. När återhämtning och avkoppling står på agendan beger du dig till Smådalarö Gård Spa med 2000 m2 njutning både ute och inne. Hotellet erbjuder även ett brett utbud av aktiviteter efter säsong, bland annat padel, tennis, golf och vattensporter.

SMÅDALARÖ GÅRD
HOTELL & SPA

SMÅDALARÖ GÅRD HOTELL & SPA

Smådalarövägen 100, 137 70 Dalarö
08-501 551 00 / info@smadalarogard.se
www.smadalarogard.se

KALLE 2.0

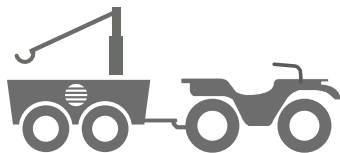
Snabba transporter – stor kapacitet

Upp till 6 Ton • Kran • Ramp

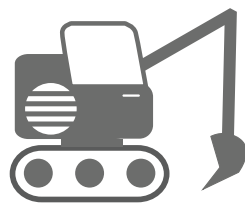
Skärgårdssäcken

Vi levererar och hämtar
Grovsopor, grus, jord och ved...
Du bestämmer!

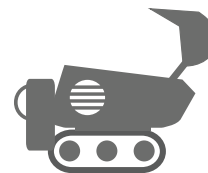
4-Hjulingar

För olika ändamål med/utan flak.
Släp för olika ändamål med och utan kran.

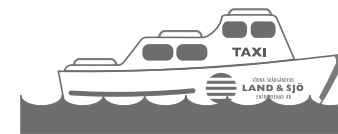
Grävmaskiner

Kapacitet från 1 till 25 Ton.

Minidumper

Bra framkomlighet med
3-vägstipp. Lastar 3 Ton.

Sjötaxi

Snabbgående persontransporter
upp till 12 personer.
– När du vill åka!

Lastbil med kran

Vi hämtar godset
och lyfter det på plats!

SÖDRA SKÄRGÅRDENS
LAND & SJÖ
ENTREPRENAD AB

070-717 82 56

ORNÖ

- SÖDRA SKÄRGÅRDENS STORA PÄRLA

Utsikt från Ornö: färjan Ebba, Fåglarö, Dalarö Skans, Rågholmen, Aspö och i fonden Dalarö. Foto: Henrik Ahlén

Färjan från Dalarö tar dig på en halvtimme genom vacker skärgård till Ornö, största ön i

Stockholms södra skärgård, 15 km lång och 4 km bred. Här finns djupa skogar, berg och rena insjöar, kulturlandskap med öppna betesmarker, gods, gårdar, stugor, torp och badställen. I söder finns ett naturreservat. Över hela ön finns stigar och cykelvägar att utforska. Livet på Ornö pågår året om med skola, butik och krog. På ön finns ungefär 300 bofasta och 3000 deltidsboende. **Waxholmsbolagets båtar lägger till vid 6 olika bryggor runt ön och SL-buss nr 889 går med regelbundna turer.** Sommartid kan man hyra en praktisk liten **Ornö elpodtaxi**

- nätta trehjulringar för upp till tre personer med lättare packning. (B-körkort)

Nära färjeläget i Hässelmaraligger **Hässelmaragård** som har höns, får och gårdsbutik med egenproducerade

ägg och grönsaker.

Naturstigar Norrut, via Skinnardal går stigarna till de stora skogarna på norra Ornö och de trolska Nybysjö, Brakträsk och Hemträsk, och Toren som egentligen är en djup saltsjövik med en smal kanal ut till havet. Stigarna leder genom stugområdena i Söderviken och Ornöboda där det finns bryggor som trafikeras av Waxholmsbolaget. På Ornös västra sida, från Mörbyfjärdens tomtområde, går uppmärkt och fina naturstigar och slingor 3-8 km som Mörbyfjärdens IF har märkt upp. Stigarna fortsätter söderut mot Lättinge, Torsnäsudd och Brunnsvikens Vandrigen går längs havet och genom skog och gamla betesängar.

En simmande älg vid Lättinge brygga.

Foto: Sune Nanberg

Tolv insjöar, som Maren, Toren, Norrviken osv, några ingår i Sundby naturreservat, bl a Stunträsk som är Stockholms läns djupaste insjö.

Historiska gruvor Strax norr om Kyrkviken finns Lugnets fältspatsgruva, en av Ornös historiska gruvor. Här bröts fältspat för porslinsstillverkning ända fram till slutet av 1960-talet. Gruvan är idag vattenfylld med spektakulära bergväggar på flera sidor.

Kyrkviken

Kyrkviken på Ornös östsidan är öns historiska centrum. Här finns **Ornö museum** i gamla sockenstugan, skolan och **Ornö kyrka**. **Kyrkvikens Bar & Bistro** håller öppet året runt, med en liten matbutik. Nere vid kajen finns **Ornö Macken**, land- och sjömack med gästhamn och cykeluthyrning, **KAYAKOMAT** med kajaker att hyra. Under högsäsong finns **Gittans strandgrill** och **Ornö Brödbod & Deli** med färskt bröd. Här ligger också **Ornö Sjöräddningsstation**.

Ornö kyrka

byggdes 1886 efter att den gamla brunnen ner. Under sommaren ordnas konserter m.m. På gravstenarna finns namn på flera historiska profiler, bl a förebilderna till personerna i Strindbergs roman Hemsöborna och deras äventyrlige släkting Carl Peter Blom.

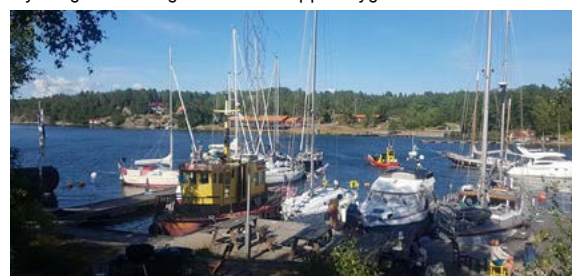
Sundby gård nämns första gången 1467 som torp till Årsta slott. Huvudbyggnaden byggdes 1720 efter rysshärjningarna 1719. Sedan 1800-talet ägs gården av familjen Stenbock och är privatbostad.

Sundby gårds röda mangårdsbyggnad byggdes 1720.

Brunnsviken

På Ornös sydvästra sida är Brunnsviken en trygg hamn för båtfolk. Längst in i viken ligger **Ornö Båtvarv** med gästhamn, stugor för självhushåll, en mikrolivsmedelsaffär, ett minikafé och cykeluthyrning. Småskalig verksamhet öppen dygnet runt, året om.

Intill vattnet vid vikens östra strand ligger **Ornö Skärgårdshotell**. Låncyklar finns för hotellets gäster och en Padel-bana.

Välkommen till Ornö
www.orno.se

Ornö Skärgårdshotell

Ornö Skärgårdshotell stod klart 2018 och ligger precis vid vattenbrynet i Brunnsviken på Ornös sydvästra sida. Runt hörnet ligger Mysingen, fjärden Evert Taube beskriver i "Vals på Mysingen", och ytterskärgården med Huvudskär, Borgen, öar och skär, säl, havsörn och sjöfågel.

Hotellet är smakfullt inrett med hög standard. Vi har både dubbelrum och lägenheter, alla med egen utgång direkt ut till stora altanen och havet.

Vårt mål är att du ska känna dig välkommen i en hemtrevlig miljö med personlig service med havet och naturen precis runt knuten.

Skärgården är underbar alla årstider. Under lågsäsong går det bra att boka våra lägenheter, alla med fullt utrustade kök.

Ta en skärgårdsweekend i en fantastiskt avslappnande och vacker miljö.

Låna en cykel hos oss och utforska ön, vandra i orörd natur eller varva ner i en skön stol ute på altanen.

boka boende:

info@ornoskargardshotell.se

restaurangen

"Sågverket"

på Ornö Skärgårdshotell öppnar den 19/6 för sommarsäsongen öppet tisdag till söndag

kl 12.00-21.00

Aktuell info på vår hemsida

Det går lätt att ta sig till oss i egen bil, färjan till Ornö från Dalarö Hotellbrygga avgår med regelbundna turer hela året. Boka plats på www.ornosjotrafik.se

Varmt välkomna!

www.ornoskargardshotell.se

ORNÖ

KAYAKOMAT ORNÖ-KYRKVIKEN 📍 Kyrkviken, Ornö
Obemannad kajakuthyrning på Ornö.
Boka dygnet runt på hemsidan. Flytväst och kapell ingår.
☎ 076-837 20 15 ✉ ornoturism@kayakomat.com
www.kayakomat.com

KYRKVIKENS BAR & BISTRO

Vällagad mat, inga halvfabrikat. Öppet sommartid och övriga året lunch vardagar samt fredagskvällar.

📍 Kyrkviken, Ornö
☎ 08-501 560 00 ✉ info@kbb-orno.se
www.facebook.com/ornokrog

ORNÖ BÅTVARV

📍 Brunnsviken, ORNÖ

Gästhamn. Stugor med självhushåll. Microlivs, kafé. Mindre husbils camping. Långtidsparkering. Förtöjning långsides och boj, 3 m djup. Bryggor med el. WC dusch bastu tvättmaskin. Cykeluthyrning
☎ 08-501 581 00 ✉ info@ornobatvarv.se
www.ornobatvarv.se

ORNÖ-MACKEN GULF

📍 Kyrkviken, ORNÖ

Land & sjömack med kontoautomat. Öppet året om. Se öppettider www.facebook.com/ornomacken/
Gästhamn o Butik båt, bil och fiskeutrustning.
☎ 0722-222799 ✉ info@ornomacken.se
www.ornomacken.se

ORNÖ SKÄRGÅRDSHOTELL

📍 Brunnsviken, ORNÖ

Dubbelrum och lägenheter, alla med direkt utgång mot havet. Ombonat och hög standard. Konferensrum. Låncyklar för boende gäster. Padelbana.
✉ info@ornoskargardshotell.se
www.ornoskargardshotell.se

SUNDBY GÅRD FLYGELN B&B

B&B i kulturminnesmärkt herrgårdsflygel intill naturreservat. Familjärt, hög standard och sällskapsrum. Nära bad. 5 dubbelrum. Frukost och lån av cykel ingår alltid. Hyr ett rum eller hela flygeln. Öppet hela året.
☎ 070-9390097 ✉ lolotte@sundbyorno.se
www.sundbyorno.se

ORNÖ TURISM - OCH ELTAXIKOOPERATIV

Ornö på tre hjul! Hyr Elpodtaxi för 1-3 pers + lite packning. Får köras på allmänna vägar på Ornö. B-körkort krävs. Eller anlita taxiservice för max 2 pers. Boka ✉ elpodtaxi@ornoturism.se ☎ 076-837 20 15

Ornö till fots! Boka Vandra i Ornös natur, se hemsida "våra evenemang" Även skraddarsydda vandringar/guidningar.

Boka ✉ guidning@ornoturism.se

☎ Karin 0709-24 54 64 ☎ Qina 0707-15 48 09 www.ornoturism.se

Foto Sune Nanberg

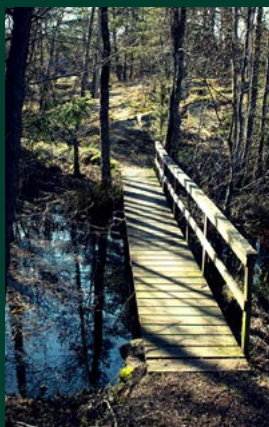
LERVASSASTIGEN på Ornö

VISSTE DU ATT:

- filmaren och regissören Alf Sjöberg var många somrar på Ornö och inspirerades till flera filmer här? - att korna förr betade vass? - att öborna kunde plocka sjöfågelägg till pannkakor? Lervassastigen är vacker att gå och lär oss mer om Ornös historia och vad som format livet på ön.

Lervassastigen tar dig runt den natursköna Lervassaholmen, som efter landhöjningen numera är en halvö. Stigen börjar vid skolans fotbollsplan och går förbi våtmarker, över klippållar, genom skogsmark och förbi vassviken för att gå i mål vid skolan och den gamla Sockenstugan, som numera är Ornö museum.

Alla skyltar är försedda med en **QR-kod** som leder till mer information på internet. Där finns skylttexterna på svenska och engelska. Mer info om Lervassastigen: www.orno.se

VÄLKOMMEN TILL SOMMAR PÅ ORNÖ MUSEUM 15 JUNI TILL 18 AUGUSTI 2024

SOMMARENS TEMAUTSTÄLLNING:

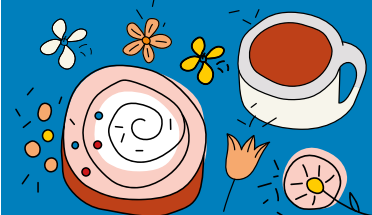
Skogen

PÅ ORNÖ

SÅGVERK,
SKOGSRÅET
& SKVATTRAM

TRÄDGÅRDSKAFÉ

GLASS • KAFFE • HEMBAKT
TURISTINFORMATION
• VYKORT • PRESENTER •
SKÄRGÅRDSLITTERATUR

I SOCKENSTUGAN kan du besöka museets permanenta utställning om livet i Ornö skärgård förr i tiden.

Utforska LERVASSASTIGEN: En vacker vandring genom Ornös kulturhistoria.

Håll dig uppdaterad om våra evenemang på orno.se och på våra sociala medier.

KONSTNÄRSLIV PÅ ORNÖ

Miniutställning med konst ur museets gömmor

KONSTNÄRSFAMILJEN SÖDERMAN
BO TILLIANDER RIKARD LINDSTRÖM
FILIP OLSSON MED FLERA

BOKTIPS: Fjölårets nyttgäva av boken *Konstnärsliv på Ornö*, om konstnärer som verkat här och inspirerats av vår vackra skärgård.

bygdemuseet ornö sockenstuga

BESÖK OSS I
KYRKVIKEN PÅ ORNÖ
TISDAG - SÖNDAG 12-16
MÅNDAG STÅNGT

✉ [ornomuseum](https://www.ornomuseum.se) 📱 Ornö museum

www.orno.se

1942 arbetade 25 lotsar på Dalarö (istället för ordinarie 7). Den enorma båttrafiken förbi Dalarö under kriget måste klaras av, ca 800 fartyg i månaden. Lotsarna var hjältarna på bygden och kallades för "Skärgårdens Adelsmän".

1944 behövde hundratals Balt-båtar hjälp förbi alla grynnor och in till hamn. Den 25 september kom extra många, de var bland de sista som hann lämna Estland innan landet stängdes av Röda Armén.

Mästerlotsen Kurt Sjöblom (1916-1993) :

"Den 25 september 1944 tjänstgjorde jag på bogserbåten "Hapsal", även den från Estland, och hämtade upp skutor och mindre båtar omkring Dalarö och Huvudskär. Inom loppet av ett dygn kom omkring 1200 män, kvinnor och barn i land."

Dalarö tog emot totalt 6 500 baltiska flyktingar 1943-44.

Två av båtarna som hjälptes i hamn måndagen den 25 september 1944 var

båtarna ENGE och MERITÄHT

Segelskutan ENGE

ENGE, en tvåmastad segelskuta, lämnade Dagö i Estland den 23 september. Bland de 420 människorna ombord fanns 29-åriga läkaren Ilja Pähn med fru och deras fem månader gamla dotter.

Ilja Pähn skriver i sin dagbok:

22/9 "Med båt till Heltermaa. Vi gick några kilometer till fots, sköt barnvagnen framför oss på landsvägen. Ett av hjulen ramlade av gång på gång."

23/9 "På morgonen fick vi veta att det lär finnas ett fartyg i Körge-saare på Dagös västkust. Man ordnade fram ett antal hästekipage och vi började röra oss mot nordväst tills havet mötte oss. Här och var fanns gamla sjunkna roddbåtar som de flitigare av oss började tömma. Havet var väldigt grunt där, männen tog av sig byxorna och bar kvinnorna, barnen och packningen till båtarna.

Det var ett gammalt fartyg, den tvåmastade segelbåten ENGE, som fylldes med 420 människor. Avfärd kl. 7.10. Kurs mot sydväst för att lura de patrullerande tyska fartygen. Jag stod på däck av en slump när jag såg en liten växande prick långt bort på vattenytan. En tysk ubåt i ytläge! "Wohin fahren sie?" - "Nach Deutschland!" Svaret kom från oss alla, ögonblickligen och unisont. Ubåten försvann. Någon gång ändrades kursen - från SW till NW. Eftersom kaptenen var den ende sjömannen på båten, fick lekmännen hjälpa till.

Det blev gräl när vi bytte segel och en och annan tross kom loss."

25/9 "Klockan 17.30 (estnisk tid) nådde vi Stockholms skärgård. Vid 6 (estnisk tid) kastade vi ankar. Kaptenen hade kryssat mellan

grynnorna och svurit förfärligt. En båt från kustbevakningen med uniformerade sjömän anlände. Vi lotsades in till Dalarö hamn."

I Dalarö hamn

"Kvinnor och barn fördes i land. Männen var tvungna att stanna ytterligare en natt på den stinkande båten där många hade varit sjö- sjuka. Vi hämtades nästa dag av ett litet kustfartyg, väldigt ren och prätig (främmande i våra ögon). Besättningen bar uniform. Vilken renhet!"

Revolver, kamera och militärt område

"På kajen i Dalarö fick jag lämna ifrån mig revolvern och kameran (den senare fick jag tillbaka efteråt). När jag ville ta en minnesbild av vår gamla båt, hejdades jag av en besättningsman med orden "militärt område".

Allt smakade utomordentligt gott

Vi fördes till ett hus, tydligen ett hotell. Rummen hade halm på golvet och saltvatten i kranen. Färskvattnet tog genast slut. För första gången sedan vi lämnat Hapsal, kunde jag tvätta mig och låna en rakkniv. Härlig känsla! Marken fortsatte att gunga under fötterna. Matsalen fanns i ett annat hus. Vi bjöds på hårt bröd, korv och potatis, allt smakade utomordentligt gott.

På eftermiddagen anlände flera hundra nya flyktingar. Vi blev så många att maten inte räckte till. Hungrig som jag var tog jag ett par äpplen från trädgården. Jag förlorade dock min nimbus som äppeltjuv snart, då jag fick höra att man i Sverige vanligtvis inte tar vara på fallfrukten utan låter den ligga kvar på marken. Under tiden hade nykomlingar tagit min sovplats och jag var tvungen att sova på matsalsgolvet." forts. -

Motorfartyget MERITÄHT med passagerare

Motorfartyget MERITÄHT

Ilja Pähn fortsätter: "På kvällen ankom det mindre motorfartyget MERITÄHT till Dalarö med ungefär 200 personer. Det hade varit storm på havet. Fartyget låg djupt och var överfullt av människor, från vattenytan till relingen var det knappt en benlängds avstånd. Jag förvånades över att det ännu flöt.

Natten var kall. När jag letade efter min överrock, kom en vänlig lotta och bjöd på te med sockerbitar i.

Nästa morgon blev det rusning till matsalen. Hårda smörgåsar med pålägg och havregrynsgröt med massor av mjölk. Gott! Efter frukosten ropades 100 namn upp, även jag fanns bland dem. Vi skulle föras vidare till en förläggning. På eftermiddag ankom ytterligare en större båt till Dalarö. Folk bara strömmade till! Jag undrade hur många som egentligen kunde ta sig ut ur Estland.

Efter maten fördes vi med flotta bussar genom Stockholm. Västertrafik. I den fallande skymningen tändes reklamskyltar en efter en. Skyltfönster prunkade med varor som jag inte sett på årtal. Allt kändes överkligt. Att komma från helvetet till en av Nordens vackraste städer, som under krigstiden hade kunnat utvecklas i fred, blev för mycket. Tårarna bara rann..."

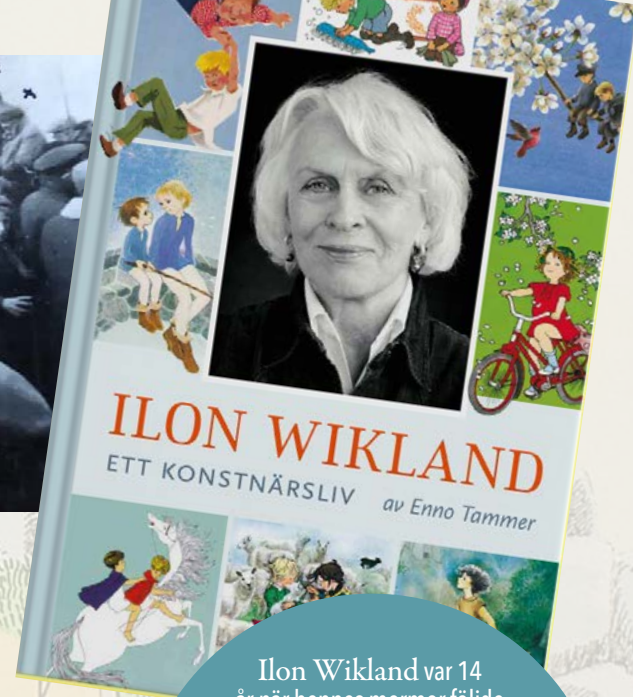
Dr Ilja Pähn hittade sin fru och sin dotter först den 11 oktober. Strax efteråt förordnades han som läkare i Kristinebergs flyktingläger.

Foto: Kihnu Mere Selts

Källor: Dalarö Hembygdsförening, Estniska Kulturarkivet i Stockholm, Sjöhistoriska Museet och Riina Noodapera.

Medlemskap i Dalarö Hembygdsförening kostar 150kr / år inkl 4 nr av tidningen Shimmyn. se mer: www.dalarohembygd.se

Ilon Wikland var 14 år när hennes mormor följde henne till stranden i Estland och de tog farväl. Ilon var en av de 200 flyende estländare som fanns ombord på MERITÄHT, båten som överfullt kom till Dalarö på kvällen den 25 september 1944.

Den 26 september drog en kraftigare storm över Östersjön och många flyktingbåtar kom aldrig fram.

Minnesmärket "Flykt och Hemkomst" sattes upp i Fiskehamnen, Dalarö 2004, beställt av Haninge kommun, Dalarö-Haapsalu Vänkskapsförening samt Södra Skärgårdens Intresseförening och utförd av Ursula Schütz.

1943-44 kom totalt 35 000 baltiska flyktingar till Sverige, de flesta från Estland. 6500 av dem kom till Dalarö. /KH

FÄRDSÄTT - på land -

BUSSAR:

Dalarö - Stockholm: Buss 839 + 869
Ornö: (Hässelmaran - Lättinge) Buss 889
Turlistor mm: <https://sl.se>

HYRA CYKEL

• DALARÖ FRITIDS-SERVICE

Utövägen 60, DALARÖ
☎ 070-772 90 09
✉ xanderginste@gmail.com

• ORNÖ BÅTVARV

Brunnsviken, ORNÖ
☎ 08-50158100, 0707-57 68 00
✉ info@ornobatvarv.se
www.ornobatvarv.se

• ORNÖ-MACKEN GULF

☎ 0722-222799 Kyrkviken, ORNÖ
✉ inf@ornomacken.se
www.ornomacken.se

ORNÖ ELPOTAXI

Hyr och kör på allmänna vägar på Ornö.
Plats för 3 personer + lite packning. B-körkort.
Ornömacken i Kyrkviken
Ornö Varv i Brunnsviken
boka: ✉ eldpotaxi@ornoturism.se
☎ 076-837 20 15

- på sjön -

WAXHOLMSBOLAGET

Trafikerar Skärgården med fast turlista.
Hitta hållplatser - se Stora Kartan sid 46-49
☎ 08-679 58 30
www.waxholmsbolaget.se

ORNÖFÄRJAN

För personer, bil, cykel, större transporter. Hela året. Turlista. Avgiftsbelagd.
Boka plats: ☎ 08-501 566 00
www.ornosjotrafik.se

DALARÖ SJÖTRANSPORTER M/S VINDBÅDAN och M/S ÖFARAREN

☎ 08-501 508 57, 0705-18 27 88
Sjötaxi / charter 1-73 passagerare. Öfararen har certifikat för persontransport i hela Stockholms skärgård och havsområdet utanför.
www.dalarosjotransporter.se

SÖDRA SKÄRGÅRDENS LAND & SJÖENTREPRENAD AB

☎ 070-717 82 56
✉ dalarotransport@gmail.com
Snabba persontransporter upp till 12 personer. 25 knop.

HJÄLTAR på sjön

Dalarö sjöräddningsstation är Sveriges största med fem räddningsenheter och femtio frivilliga sjöräddare.

Under 2023 utförde Dalarö sjöräddningsstation totalt 363 uppdrag, det är näst flest av alla Sveriges 74 sjöräddningsstationer - 55 räddningstjänstuppdrag, 229 förebyggande utryckningar och 79 sjuktransporter. Allt från fara för liv, förebyggande utryckning till sjuktransporter från skärgården och hjälpa medlemmars båtar i nöd. 2023 utförde Stockholms räddningsstation flest uppdrag, 386 st.

De fem sjöräddningsenheterna

Dalarö sjöräddningsenheter är minstingen Rescuerunner Maria, 8-metersbåtarna Rescue Olle Rosell och Rescue Paul Lederhausen, 12 meters Rescue Ronald Bergman samt svävaren Rescue Kalle Pettersson. Alla räddningsenheter, samt byggnaden har finansierats genom donationer från privatpersoner och företag.

Ornö sjöräddningsstation grundades 1974 och har 17 frivilliga och en räddningsenhet, Rescuerunner Yvonne Salén.

Vem kan bli sjöräddare?

Frivilliga sjöräddare har skilda åldrar, bakgrunder och yrken men en sak gemensamt - viljan att hjälpa andra människor i nöd. Utbildningen till sjöräddare tar två år. För att bli antagen behöver du vara fullt frisk, kunna simma 200 meter och vara minst 18 år (eller 16 med målsmans tillstånd). Blandningen av erfarenheter och kunskaper är organisationens styrka. Som elev får du följa med i räddningsarbetet redan från början. Du lär dig navigation, sjukvård och krishantering.

Bli medlem och få rätt till extra hjälp om olyckan skulle vara framme.

Vill du skänka ett bidrag till sjöräddningen och att det ska gå

• till Dalarö räddningsstation, skriv "märke Dalarö" på inbetalningen

• till Ornö räddningsstation, skriv "märke Ornö" på inbetalningen

Sjöräddningssällskapet finansieras helt genom medlemsavgifter och gåvor.

Läs gärna mer om utbildningar, medlemsskap mm: www.sjoraddning.se

FÄRDSÄTT på sjön, forts:

HYRA KAJAK

- KAYAKOMAT ORNÖ-KYRKVIKEN se annons sid 4
- DALARÖ KAJAK Kajakuthyrning, försäljning, kurser, turer, utflyktspaket, presentkort.
☎ 0739-74 10 34 www.dalarokajak.se

TRANSPORTER - på land -

DALARÖ TRANSPORT AB

☎ 070-717 82 56
✉ dalarotransport@gmail.com
Maskintransport. Containers.
Schaktning, enskilda och kommunala avlopp.
Grävmaskiner, lastbil, hjullastare, dumper.

SÖDERORTS KRAN & TRANSPORT

☎ 070-454 17 23
✉ info@soderortskran.se
Diverse kranbilsjobb. Maskin- och materialtransporter med lastbil.
Sophämtning med "Dalarösäcken".

- på sjön -

KYMENDÖ EL & TRANSPORT

☎ 0708-26 23 83
✉ kymendoel@kymendoel.se
Allt inom elinstallation och reparation. Sjötransporter upp till 1,5 ton
www.kymendoel.se

ORNÖFÄRJAN

Transporter mellan Dalarö och Ornö.
Bil-, cykel- och personfärja och större transporter.
Året om. Turlista. Avgiftsbelagd.
Boka plats:
☎ 08-501 566 00
www.ornosjotrafik.se

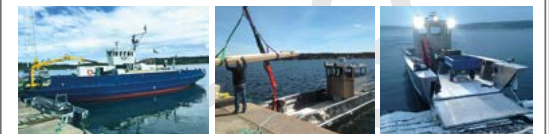
SÖDRA SKÄRGÅRDENS LAND & SJÖENTREPRENAD AB

☎ 070-717 82 56
✉ dalarotransport@gmail.com
Säkra sjötransporter med rejäl arbetsbåt. Kran & lastramp. Även mindre arbetsbåt och maskiner.

Ö-TRANSPORTER

☎ 073-644 00 84 Niclas Holmberg
✉ niclas@otransporter.se
Komplett sjötransportör sedan 1974.
Färja, lastkapacitet 65 ton. Snabba båtar, kapacitet 3 ton m. kran. Transporterar containrar, bilar, jord, grus, avfall, byggvaror mm
www.otransporter.se

Ö-TRANSPORTER SKÄRGÅRDENS MEST KOMPLETTA SJÖTRANSPORTÖR SEDAN 1974.

Färja med lastkapacitet 65 ton. Snabbgående båtar, kapacitet 3 ton med kran. Vi hjälper er med transporter av byggvaror, byggavfall, fordon, containrar, flytt, sophämtning, jord, grus, sand mm.

UTFÖR ALLA SLAGS SJÖTRANSPORTER

Niclas Holmberg 073-644 00 84
niclas@otransporter.se
www.otransporter.se

TRANSPORTER

Är du i behov av grävmaskin, lastbil, hjullastare, dumper eller en container?
Vi utför det mesta inom markarbeten, t ex enskilda och kommunala avlopp!

Kontakta Dalarö Transport för
kostnadsförslag på plats!

Fredrik Liljeblad
070-717 82 56
dalarotransport@gmail.com

EKONOMITJÄNSTER

ALKAB, Anna Lindström Konsult AB

Din redovisningsbyrå i skärgården.

☎ 08-504 704 92

www.alkab.se

FASTIGHETSMÄKLARE

SJÖNÄRA FASTIGHETER

Din fastighetsmäklare i vår skärgård.

📍 Odinsvägen 21, Dalarö

☎ 08-522 348 00

✉ info@sjonara.se

www.sjonara.se

HUSHÅLLSTJÄNSTER

DALARÖS EVIGA AB

Ett ordentligt städföretag som strävar efter perfektion och bra städdstandard. På Dalarö samt i hela Haninge kommun hittar du det du länge sökt efter. Kvalitet, personlig service och lyhördhet. Vi har alltid kunden i centrum och gör vårt bästa för att du skall känna dig nöjd och trygg.

📍 Midgårdsvägen 1, 136 38 Handen

☎ 08-500 829 25

www.dalaroseviga.se

DALARÖ FRITIDS SERVICE

📍 Utövägen 60, Dalarö

☎ 070-772 90 09 Xander Ginste

✉ xanderginste@gmail.com

Gräsklippning. IT och hjälp med datorer.

Reparation av cyklar. Vi har originaldelar till de flesta märken. Även cykeluthyrning för 1 dag och längre.

DALARÖ TRÄD & TRÄDGÅRD

☎ 070-551 80 60

✉ info@tradfall.com

Trädfällning, -beskärning, -plantering.. Sektionsfällning. Tomtröjning, häckklippning, markbearbetning, ogrärensning, bortforsling, kranbilstransporter. RUT-avdrag.

www.tradfall.com

skopAB
Stockholms Kontors- och Profiltryck AB

Stockholms Kontors och Profiltryck AB
Utövägen 65, Dalarö
lasse@skopab.eu 070-8930915
www.skopab.eu

it & dator-hjälp
GRÄSKLIPPNING
CYKELVERKSTAD

DALARÖ FRITIDS SERVICE
📍 Utövägen 60, Dalarö
☎ 070-772 90 09
✉ xanderginste@gmail.com
Originaldelar
Även uthyrning av cyklar
VÄLKOMMEN
/Xander Ginste

SJÖNÄRA

FASTIGHETSMÄKLARE

PÅ DALARÖ BOR ALLA SJÖNÄRA

Målet för 17 år sedan var att bygga ett mäklari som med kunskap, kreativitet och känsla förmedlar fastigheter vid vattnet.

Vi är stolta över vad vi uppnått.

Testa oss!

ODINSVÄGEN 21 | DALARÖ | 08-522 348 00 | SJONARA.SE

Kommunikationsbyrå

ARTEKIA & katarinahamilton

Form- och budskapsverkstad med små och stora uppdragsgivare, Svenska och internationella. Sedan 1993. Driver också designvarumärket katarinahamilton.se

📍 Björkövägen 3, Dalarö

☎ 076-8703100

✉ info@katarinahamilton.se

www.katarinahamilton.se

Informationskonsult

DALARÖ INFORMATION AB

Konsulter i EBC-gruppen
Besöksnäring, destinationsutveckling,
information och media.

☎ 0708-125 467

✉ LO.Landin@dalaro.se

www.ebc.se

www.dalaroinformation.se

PROFILprodukter

skopAB

STOCKHOLMS KONTORS och PROFILTRYCK AB
35 års erfarenhet profilprodukter - giveaways, profilkläder, arbetskläder med tryck, reklamprodukter, mässmaterial. Även plattformar för webbshop med era profilprodukter och marknadsmaterial.

☎ 0708 -93 09 15 Lasse Yttring

✉ lasse@skopab.eu

www.skopab.eu

Dalarö, Ornö och Utö kyrka

ingår i Svenska kyrkan Haninge.

Öppet för alla.

Öppen förskola och Fritidsgård i församlingshemmet
Gammelnärdalen på Dalarö.

Kyrkokören övar varje vecka.

Fjärdarnas mässa två gånger i månaden.

Dop och vigslar oftast på lördagar.

Konserter med fritt inträde sommartid.

www.svenskakyrkan.se/haninge/dalaro-kyrka

Kias Trädgårdskafé & Butik

Björkövägen 3, Dalarö

ÖPPET:

söndagar & onsdagar

13.00-17.00

2 jun - 14 aug

återförsäljare DALARÖ-ORNÖ: Dalarö Lanthandel, Ornö Museum och Kias Trädgårdskafé & Butik
Björkövägen 3 • Dalarö tel 076-8703100 www.katarinahamilton.se

CYKELVERKSTAD

DALARÖ FRITIDS SERVICE

📍 Utövågen 60, Dalarö
☎ 070-772 90 09 Xander Ginsté
✉ xanderginste@gmail.com
Reparation av cyklar. Vi har originaldelar till de flesta märken. Även cykeluthyrning för 1 dag och längre.
📱 📷 Dalarö Fritids Service

EL & VVS

CURT ROSELL VVS SERVICE AB

☎ Curt 070 678 55 28 Rikard 070-7412840
Alla slags VVS-installationer på fastlandet och öarna.
www.rosellsvvs.se

ELPUNKTEN

☎ 08-501 509 90, 070-777 37 00
✉ elpunktenab@telia.com
Allt inom el på fastlandet och på öarna. Vi har egen båt.

KYMENDÖ EL & TRANSPORT

☎ 0708-26 23 83
✉ kymendoel@kymendoel.se
Allt inom elinstallation och reparation.
Sjötransporter upp till 1,5 ton
www.kymendoel.se

M ROSELLS RÖR AB

☎ 070-678 55 29
✉ rosell4@telia.com
Alla slags VVS-installationer

SALTELIN AB

☎ 08-717 22 21, 072-7401950
✉ info@saltelin.se
De flesta typer av elinstallationer även laddboxar, spabad och smarta hem/fjärrstyrningslösningar.
Vi har båt som tar oss ut till öarna.
www.saltelin.se

GLAS & FÖNSTER

KALLES GLASMÄSTERI AB

☎ 0760-15 01 11
✉ kallesglas@gmail.com
Glasreparationer, nymontage av glas och fönster, renovering av fönster, tillverkning av fönster och dörrar.
Vi jobbar på land och till sjöss.

MÅLERI

DALARÖ MÅLERISERVICE AB

☎ 08-501 510 03, 0708-50 11 33
Allt inom måleri. Medlem i Måleriförbundet i Sverige.
www.dalaromaleri.se

Vi på Saltelin
utför de flesta typer
av elinstallationer

- även
- laddboxar,
- spa-bad smarta
- hem/fjärrstyrningslösningar,
på fastlandet och
ute på öarna.

SALTELIN AB

Malmvägen 9
DALARÖ

08-7172221,
0727-401950
(vi har egen båt)

info@saltelin.se

www.saltelin.se

Curt Rosell

VVS SERVICE AB

Välkommen till din lokala rörmokare på
Dalarö / Dalarö Skärgård
och Haninge med omnejd.

Vi utför de flesta inom området förekommande VVS-arbeten och med 40 år i branschen kan vi leverera en hög och gedigen kvalitet. Då företaget har båt kan vi givetvis ge er samma service även ute på öarna i Dalarö och Haninge Skärgård.

TEL: 08 501 513 13 Curt 0706 78 55 28 E-POST: info@rosellsvvs.se www.rosellsvvs.se

Vi målar på land
och till sjöss!

DALARÖ
MÅLERISERVICE AB

Kanalvägen 6. 137 71 DALARÖ • 0708-50 11 33
www.dalaromaleri.se • info@dalaromaleri.se

VENTILATION

VENT-RENT AB

☎ 070-742 51 08

✉ info@ventrent.se

Kanalrengöring, OVK-besiktning, injustering och installation
www.ventrent.se

BYGG - MATERIAL & VÅRD

HAMPVARUHUSET BY HEM[P] COMPANY AB

📍 G:a Affärshuset, Odinsvägen 5

Vi erbjuder bygg- och isoleringssystem med hampa, lera och kalk, måssingsbeslag, färg i påse, linolja, drevremor samt byggkonsultation för byggnadsvårdare och nybyggare bland ett brett sortiment hampprodukter.

☎ 070-919 95 59 ✉ info@hemppo.se

www.hemppo.se

BYGG & MARK ENTREPRENADER

CRM MARK OCH ANLÄGGNING AB

Markarbete, grävmaskiner, containers, maskintransport, tomtplanering, snöröjning, avlopp, minireningsverk.

☎ 070-714 70 20 ✉ rolf@cr-mark.se

www.cr-mark.se

DALARÖ TRÄD & TRÄDGÅRD

☎ 070-551 80 60 ✉ info@tradfall.com

Trädfällning, -beskärning, -plantering.. Sektionsfällning. Tomtröjning, häckklippning, markbearbetning, ogrärensning, bortforsling, kranbilstransporter. RUT-avdrag.

www.tradfall.com

SÖDERORTS KRAN & TRANSPORT

☎ 070-454 17 23 ✉ info@soderortskran.se

Diverse kranbilsjobb Maskin- och materialtransporter med lastbil och sophämtning med "Dalarösäcken".

DALARÖ TRANSPORT AB

☎ 070-717 82 56

✉ dalarotransport@gmail.com

Maskintransport. Containers.

Schaktning, enskilda och kommunala avlopp.

Grävmaskiner, lastbil, hjullastare, dumper.

ÖNS SCHAKT OCH BYGG AB

Mer än tjugo års erfarenhet inom mark och anläggning. Villatomter och större projekt. 3,5-7,5t grävmaskiner, 8t hjullastare, lastbil. Vi är stationerade på Dalarö och utför alla typer av grävjobb.

☎ 072 527 24 11 ✉ oscar@osob.se

www.osob.se

ÖNS SCHAKT OCH BYGG AB

Mer än 20 års erfarenhet inom mark och anläggning.

Vår breda maskinpark
lämpar sig både för jobb
på villatomter och
större projekt.

3,5t - 7,5t grävmaskiner

3,5t - 8t hjullastare
lastbil

Vi är stationerade på Dalarö och
utför alla typer av grävjobb.

ÖNS SCHAKT OCH BYGG AB

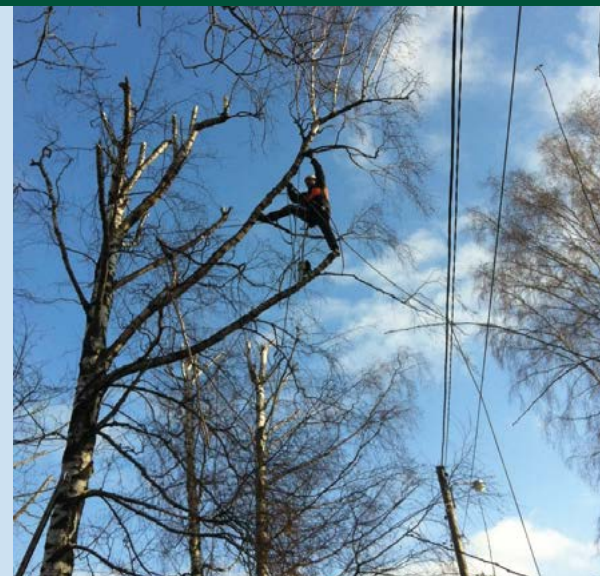
Kontakta oss för
kostnadsfri
offert!

Oscar@osob.se

072-527 24 11

Din grävfirma i skärgården

Dalarö Träd & Trädgård AB

- Trädfällning
- Häck klippning
- Tomtröjning
- Sektionsfällning
- Nyplantering
- Gräsklippning
- Bortforsling
- Beskärning
- Krattning
- Stubbfräsning
- Markarbeten
- Ogrärensning
- Kranbilstransporter

Kontakta oss för rådgivning
och fri offert.

MAGNUS tel 070-551 80 60 magnus@tradfall.com JEANETTE tel 070-555 89 89 info@tradfall.com

Dalarösäcken

Du slänger, vi hämtar
– med bil eller båt!

- TRÄDGÅRDSAVFALL
- BYGGSOPOR
- GROVSOPOR
- PRIVAT OCH FÖRETAG

✓ SÖDERORTS KRAN & TRANSPORT AB

Kontakta oss på telefon 070-454 17 23
för att hämta eller få säck levererad.

dalarosacken@soderortskran.se • www.dalarosacken.se

070-454 17 23

V ALMEDAHL'S BÅTVARV

☎ 08-501 530 23 ✉ info@almedahlsbatvarv.se
Est. 1909 på Smådalarö. Fullservicevarv med motorförsäljning, auktoriserad service för Yamaha och Nanndiesel. www.almedahlsbatvarv.se

BN MARIN ELEKTRONIK KORSHOLMEN

☎ 08-501 515 29
Försäljning och installation av Radar, Plotters, VHF, Auto-piloter, GPS, Marindatorer/bildskärmar, Sjökortsprogram, Elektr. motorreglage, GPS-larm. Återförsäljare för: Furuno, Raymarine, Simrad, Transas.
www.bnmarin.se

DALARÖ BOJSTEN

☎ Johan 070-2296552, Gunnar 073-4436300
📍 Utövägen 11, Dalarö
Bojanläggningar, kättingbyte, pontonbryggor, dykinspektioner, bärgning mm.

DALARÖ BÅTKAPELL OCH SEGELMAKERI

☎ 070-414 86 84
✉ imad1001@hotmail.com
📍 Odinsvägen 6A, övervåningen på Tullhuset.
Vi nyttillverkar och reparerar båtkapell, reparerar segel, tvättar och impregnerar. Vi skräddarsyr nya dynor och mattor samt reparerar skadade eller slitna textilier.

V KORSHOLMSVARVET

☎ 08-501 510 98
📍 Korsholmen
Fullservicevarv som erbjuder vinterförvaring, service och reparationer av fritidsbåtar upp till 25 tons vikt.
Öppet: Mån-fre 8-17, övriga tider ring.
www.korsholmsvarvet.se

KYMENDÖ EL & TRANSPORT

☎ 0708-26 23 83
✉ kymendoel@kymendoel.se
Allt inom elinstallation och reparation.
Sjötransporter upp till 1,5 ton
www.kymendoel.se

V LINDSTRÖMS BÅTVARV

☎ 08-501 530 04
Öppet: Mån-Fre 8-17 (lunch 11-12) Lörd 10-13 april-juni.
Fullservicevarv. Familjeföretag på Dalarö sedan 1920.
Aukt Volvo Penta och Yanmar.
Välsorterat reserdelslager. Lyftkapacitet upp till 35 ton.
www.lbv.se Se annons mittuppslaget!

V = fullservicevarv forts nästa sida:

Dalarö Båtkapell & Segelmakeri

Nyttillverkning
Reparationer
Även dynor och mattor
Med mera
Textiltvätt

Verkstad/ateljé på Dalarö:
Odinsvägen 6A, Tullhuset 1tr
tel: 070-414 86 84
mail: imad1001@hotmail.com

DALARÖ BOJSTEN

Bojanläggningar
Kättingbyte
Pontonbryggor
Dykinspektioner
Bärgning mm

Utövägen 11, 137 71 Dalarö
Johan 070 2296552
Gunnar 073 4436300

SÄKRA BÅTSOMMAREN

Vi har öppett året om

LINDSTRÖMS BÅTVARV AB

WWW.LBV.SE

INFO@LBV.SE

08-501 530 04

LAND & SJÖ

SÖDRA SKÄRGÅRDENS LAND & SJÖENTREPRENAD AB

☎ 070-717 82 56

✉ dalarotransport@gmail.com

Se annons mittuppslaget

V MARINDEPÅN

☎ 08-501 501 05

📍 Dalarö varvsväg 1

Fullservicevarv. Försäljning nya och begått båt. Vinterförvaring. Bensin dygnet runt. Sommarplatser. Båttillbehör, välsorterad vattensport-butik. Kiosk. Restaurang. Se annons baksidan.

www.marindepan.se

MARINKOMPETENS

☎ 08-120 627 27

✉ info@marinkompetens.com

Marinkompetens arbetar i hela norden med sjörelaterade projekt. Siltgardin, bubbelgardin, turbiditetsövervakning, sjöförlagda ledningar för vatten, avlopp, fiber, kanalisation för kabeldragning, m.m.

www.marinkompetens.se

V = fullservicevarv

En strandskata går in för landning.

Foto: Nina Strömberg

En häger tar paus

Foto: Nina Strömberg

Fullservicevarv på Korsholmen - syns på långt håll

- * vinterförvaring
- * motorservice
- * reparationer
- * renovering
- * alla båtar 0 - 25 ton

KORSHOLMSVARVET

📷 korsholmsvarvet

+46 (0)8 501 510 98

www.korsholmsvarvet.se

Nya fräscha varmhallar, spolplatta Sublift, mm.

N59°07.860'
E18°25.020'

MARINKOMPETENS

Er hjälp i Skärgården. Vi löser det mesta. www.marinkompetens.se tel 08 - 120 627 27

DALARÖ

DÄR HISTORIEN OCH FRAMTIDEN MÖTS - ETT NYTT PERSPEKTIV PÅ SVERIGES HISTORIA

Av Lars-Olof (LO) Landin

DALARÖ – där historien och framtiden möts.

Ett nytt perspektiv på Sveriges historia skriven av LO Landin. På platser vid stora vattenvägar möts det lokala och det globala. Här utbyts erfarenheter. Hit kommer framtiden först. En sådan ort är Dalarö i Stockholms södra skärgård. 1636 grundades Dalarö som tull- och lotsstation. Snart bodde 200 personer på platsen – tullare, lotsar och krögare. Dalarö har alltid varit en by med service åt förbipasserande. Varje kväll fanns här fler besökare än invånare. Hit kom världens nyheter först. Ända fram till början av 1900-talet gick all trafik på vattnet, dåtidens Internet.

På 119 sidor ger dig denna bok hela Sveriges historia ur ett lokalt perspektiv. På 1200-talet kom tyska orden hit, som sedermera blev Hansan. Här stod slaget, när Sverige blev nationalstat på 1500-talet. Här skeppades soldaterna ut till 30-åriga kriget, när Sverige blev stormakt på 1600-talet. Här passerade alla fartyg till Stockholm när handelssjöfarten växte under 1700-talet. Hit kom societeten, kända författare och konstnärer med ångbåt på 1800-talet – den första gröna vägen. Idag har Dalarö 2.000 fast boende, men 13.000 sommarboende.

Boken finns att köpa på Turistbyrån i Askfatshamnen, hos ICA Norbergs och på Macken vid Hotellbryggan. Inbunden 230x150, 119 sidor, 48 bilder.

Ca-pris 175 kr
ISBNnr 978-91-519-9306-5-91

RS ORNÖ

Sjöräddningsstationen på Ornö grundades år 1974 och består idag av 17 frivilliga sjöräddare. Stationen är lokaliserad till Kyrkviken, på Ornö utsida, och härifrån kan vi snabbt rycka ut och vara till assistans i Stockholms yttre skärgård.

☎ jourtelefon 0705-80 81 21

✉ rs.orno@ssrs.se

Vi behöver fler frivilliga på Ornö, välkommen att ansöka: www.sjoraddning.se/frivilliga-sjoraddare/bli-frivillig

Mer info om medlemskap, donationer mm: www.sjoraddare.se

RS DALARÖ

Sjöräddningsstationen på Dalarö grundades år 2003. Vår station består av 50 frivilliga sjöräddare. Med våra specialbyggda sjöräddningsenheter tar vi oss fram på vattnet med våra båtar och på is med våra svävarer.

☎ jourtelefon 0705-80 80 15

✉ rs.dalaro@ssrs.se

Vi välkomnar nya frivilliga, läs mer och ansök här: www.sjoraddning.se/frivilliga-sjoraddare/bli-frivillig

Mer info om medlemskap, donationer mm: www.sjoraddare.se

Karta över DALARÖ och ORNÖ skärgård

- Affär

Badplats

Bar

Bed & Breakfast

Bro

Båttur

Café

Cykeluthyrning

Fritutsområde

Golfbana

Gravplats

Gruva

Gästhamn

Helikopterplatta

Hergård

Hotell

Idrottsplats

Information
- Kyrka

Motionslinga

Padelbana

Parkering

Restaurang

Sevärdhet

Skeppsvrak

Slott

Tankställe

Utisikpunkt

Vandrarhem

Vandringstied

Fullservicevar

Watholmsbolaget

Brygga

äret runt-traffic

trafik delar av året

Ornö bilfärd

1 km

